

#	Pitanje	Odgovor
1	Kako dokazujemo da smo napravili upitnik za samoprocjenu SME – da li je to printscreen procjene preduzeća na stranici ec.europa.eu ?	Upitnik za samoprocjenu treba olakšati aplikantima da procijene da li su prihvatljivi za učešće u javnom pozivu, obzirom da veoma često dolazi do dostavljanja prijave od strane kompanija koje ne pripadaju kategoriji MMSP-a. S tim u vezi, nije potrebno da dostavite printscreen, već je dovoljno da isti popunite kako biste mogli procijeniti status Vaše kompanije.
2	Da li su savjetodavne usluge obavezujući dio projekta, npr. savjetodavna usluga za povećanje energetske efikasnosti ?	Da, savjetodavne usluge su obavezujući dio projekta.
3	Ako su savjetodavne usluge za uvođenje standarda obavezujući dio projekta, da li ugovorni organ određuje ko će nam pružiti uslugu ili mi biramo konsultanta za uvođenje okolišnog standarda, a ugovorni organ mora dati potvrdu da konsultant može izvršiti uslugu (odnosi se na tekst naveden u smjernicama pod 2.1.3) ?	Ugovorni organ ne može odrediti pružaoca usluga za korisnike sredstava. Svi korisnici sredstava će biti u obavezi provesti procedure nabavke za usluge i robu, koja u zavisnosti od iznosa nabavke, mora uključivati minimalno tri ponude različitih učesnika. GIZ, kao Ugovorni organ, će obučiti eksperte za pružanje savjetodavnih usluga, te će korisnici sredstava moći uključiti navedene eksperte u vlastite procedure nabavke, ali ne postoji obaveza da isti budu angažovan za pružanje usluga.
4	Preduzeće želi da uvede CE oznaku u svrhu ostvarenja mogućnosti izvoza na tržište Njemačke i Austrije za već postojeći inovativni proizvod, te da u sklopu otvaranja kanala prodaje učestvuje na sajmovima u Njemačkoj/Austriji. Ne želi nabavljati opremu kao dio projekta, u sklopu ovog javnog poziva. Da li je prihvatljiv aplikant za ovaj poziv, s obzirom na svoje aktivnosti ?	Projektni prijedlog i sve aktivnosti koje uključuje mora biti pripremljen u skladu s prioritetima za finansiranje navedenim u Smjernicama za aplikante. Pored toga, molimo Vas da uzmete u obzir činjenicu da, kako bi bio osiguran jednak tretman svih aplikanata, Ugovorni organ ne može dati prethodno mišljenje o prihvatljivosti prijave, predloženog projekta ili konkretnih aktivnosti.
5	Pitanje je vezano za 2.1.1. Prihvatljivost aplikanata I djelatnosti koje su navedene za aplikante. Da li samo aplikanti čija je glavna djelatnost iz navedene tabele na pozivu mogu biti aplikanti ili aplikanti mogu biti i preduzeća čija glavna djelatnost je drugačija, a imaju neke od navedenih djelatnosti u svojoj registraciji?	Vaša prijava može biti uzeta u razmatranje, u slučaju da dostavite adekvatne dokaze da se kompanija zaista bavi aktivnostima koje spadaju pod jedan od statističkih kodova koji su navedeni kao prihvatljivi u Smjernicama za aplikante. S tim u vezi, potrebno je dostaviti odgovarajuću izjavu, kao i prateću dokumentaciju kojom biste dokazali da ste prihvatljiv podnosilac prijave u okviru javnog poziva.
6	Mogu li se na program iz oblasti drvoprerađivačke industrije prijaviti obrti?	Isključivo mikro, mala i srednja preduzeća su prihvatljivi podnosioci prijave u okviru ovog javnog poziva.
7	Da li se projektom može obuhvatiti kupovina nove mašine?	U okviru projekta je dozvoljena nabavka isključivo novih mašina i opreme. Nabavka je dozvoljena u slučaju da navedeni troškovi ne prelaze 50% ukupne vrijednosti projekta i da predstavljaju sastavni dio projekta
8	Da li je projekt potrebno popunjavati i pisati na engleskom jeziku?	Projektni prijedlog može biti dostavljen na BHS ili na engleskom jeziku, aplikanti samostalno biraju jezik na kojem popunjavaju prijavu.

9	Šta je sve od dokumentacije potrebno za kompletiranje projekta, gdje možemo to pronaći, obzirom da nam je prva aplikacija u pitanju (ID, Rješenje o registraciji, itd.)?	U ovoj fazi projekta je potrebno dostaviti samo finansijske izvještaje za 2018., 2019. i 2020. godinu, preostalu dokumentaciju dostavljate na zahtjev Ugovornog organa (GIZ-a), ukoliko Vaš projektni prijedlog bude uslovno odabran za finansiranje.
10	Da li na Javni poziv za dostavljanje prijedloga projekata za ublažavanje utjecaja COVID-19 na drvnu industriju mogu konkurisati samostalni preduzetnici?	Prihvatljivi podnosioci prijava u okviru javnog poziva su isključivo mikro, mala i srednja preduzeća iz navedenih sektora.
11	Naša glavna grana djelatnosti je 16.21. Međutim, kao granu djelatnosti već imamo registrovanu i 31.02, te želimo proširivati i povećavati svoju postojeću proizvodnju u pravcu ove nove djelatnosti, kroz uvođenje digitalnih obradnih centara za proizvodnju namještaja, koji će biti usmjereni ka izvozu. Molim da nam razjasnite da li smo prihvatljiv aplikant za sadašnji javni poziv, budući da nam je trenutna osnovna grana djelatnosti 16.21, a razvijamo 31.02.	Kako bi bile prihvatljive za učešće u javnom pozivu, kompanije moraju biti registrovane pod statističkim kodovima navedenim u Smjernicama za aplikante. Ukoliko je kompanija registrovana pod drugačijim kodom, a u posljednje tri godine je obavljala poslovne aktivnosti koje mogu biti svrstane pod jedan od prihvatljivih kodova, takva prijava bi mogla biti uzeta u obzir. Ukoliko kompanija tek namjerava razvijati aktivnosti pod prihvatljivim statističkim kodovima, takva prijava ne može biti prihvaćena.
12	Jasno nam je da postoji Upitnik za samoprocjenu MMSP. Međutim, s obzirom na specifičnu vlasničku strukturu i nestručno tumačenja iste najčešće smo u dilemi da li ispunjavamo kriterije za apliciranje na pojedine projekte po navedenom osnovu ili ne. Također, s obzirom na usmene informacije koje imamo sa jednog seminara koji je bio vezan za prijave na projekte, a to je da u specifičnim situacijama postoji mogućnost da Direkciji EU u BiH ili Evropske Komisije u BiH da tumačenje i/potvrdu da firma zaista pripada SME, te da je prihvatljiva za prijavu na projekte, to vam se i obraćamo sa ovim upitom. Konkretno nas interesuje da li EC u BiH ili EU u BiH ili neka druga institucija izdaje potvrdu, nakon analize firme, da firma pripada SME.	Ne postoji način da od EU4Business projekta, EUD ili Direkcije za EU integracije dobijete potvrdu o statusu MMSP. Ipak, Vodič za korisnike o definiciji malih i srednjih preduzeća, izdat od strane Evropske komisije, možete koristiti za određivanje statusa Vaše kompanije. Vodič nudi i nekoliko praktičnih primjera i detaljna uputstva, naročito za kompanije koje imaju povezana lica.
13	Da li se projektom može obuhvatiti kupovina nove mašine?	Oprema koja se nabavi za svrhe projekta mora biti isključivo nova, te korištena oprema ne može biti smatrana prihvatljivim troškom. Pored toga se morate voditi ograničenjem o prihvatljivoj vrijednosti opreme navedenoj u Smjernicama za aplikante.
14	Ukoliko mi želimo kupiti novu mašinu vrijednosti od 150.000 KM, da li možemo aplicirati samo na 50% vrijednosti projekta ili na maksimalan iznos od 48.000 Eura?	U slučaju nabavke mašine u vrijednosti od 150.000 KM, vrijednost Vašeg projekta mora biti minimalno dvostruko veća, pri čemu iznos granta ne može prelaziti 48.000 EUR, odnosno 93,879.84 BAM.
15	Da li mi kao firma možemo aplicirati, iako po pokazateljima nismo imali pad prometa za vrijeme pandemijske 2020 godine?	Uslov da je kompanija ostvarila pad prometa u 2020. godini je eliminatoran, te kompanije koje ne zadovoljavaju isti ne mogu biti prihvatljivi podnosioci prijava u okviru ovog javnog poziva.
16	Naša šifra djelatnosti je 18.20. - Ostala štamparska djelatnost, ali smo zadnjih 5 godina proširili djelatnost na izradu metalnih polica i reklamnih proizvoda od metala, metalnih konstrukcija i sl.	U ovom slučaju bi ste se mogli prijaviti na javni poziv samo ukoliko ste u mogućnosti pružiti adekvatne dokaze da je primarna djelatnost kompanije u periodu protekle 3 godine odgovarala

	Pitanje za Vas je da li se možemo prijaviti sa postojećom šifrom djelatnosti ?	aktivnostima pod statističkim kodova navedenim kao prihvatljivi u Smjernicama za aplikante. Ukoliko ste se u manjoj mjeri bavili takvim aktivnostima, učešće na javnom pozivu nije moguće.
17	Ovom prilikom želimo da postavimo pitanje koje se odnosi na stavku "2.1.1. Prihvatljivost aplikanta" Javnog poziva, a koja navodi sljedeće: "Pored toga, napominjemo da Aplikanti kojima su dodijeljena sredstva putem EU4Business projekta ne mogu biti razmatrani za dodatnu podršku unutar ovog Poziva. Pojašnjenje koje nam je potrebno je: da li se ovo odnosi i na mala i srednja preduzeća koja su trenutno partneri na EU4Business projektu – Partnerstva u izvozno orijentisanim sektorima, a koja nisu direktno dobili sredstva od strane Ugovornog organa?"	Kompanije koje su direktno podržane u okviru EU4Business projekta, kao i kompanije koje su bile partneri na projektima u okviru javnog poziva za partnerstva u izvozu nisu prihvatljive za učešće u EU4BusinessRecovery projektu.
18	Da li fizička lica mogu biti angažovana za analizu lanca nabavke, oblast savjetodavstvo, kao konsultanti?	Pružaoци usluga u okviru savjetodavnih usluga mogu biti ili fizička lica ili kompanije, ali je neophodno da krajnji korisnici kojima sredstva budu dodijeljena provedu procedure nabavke, koje, zavisno od iznosa, uključuju pribavljanje minimalno tri ponude od različitih ponuđača, odnosno korisnici sredstava ne mogu vršiti direktnu dodjelu ugovora odabranim pružaoциma usluga bez provođenja procedura.
19	Da li obje oblasti aktivnosti moraju biti sastavni dio projekta ili može samo jedna? Misli se na oblasti: 1. Reorganizaciju lanca nabavke i inovacije proizvoda; 2. Diverzifikaciju baze klijenata putem pristupa novim tržištima.	Korisnici se trebaju odlučiti za samo jedan od prioriteta za finansiranje i u skladu s istim planirati aktivnosti.
20	U skladu sa Javnim pozivom da li preduzeće može aplicirati za navedenu mašinu u prilogu. I koliko je maksimum koji može tražiti u skladu sa javnim pozivom, a koji je iznos vlastitog učešća.	U skladu sa Smjernicama za aplikante, kako bi se osigurao jednak tretman svih aplikanta, GIZ ne može dati prethodno mišljenje o prihvatljivosti prijave, predloženog projekta ili pojedinačnih aktivnosti. Stoga nismo u mogućnosti odgovoriti na pitanje o prihvatljivosti pojedinačnih nabavki. S tim u vezi, ono što je značajno kod nabavke opreme jeste da vrijednost iste ne prelazi 50% prihvatljivih troškova, te da sve aktivnosti koje predložite u projektu budu usklađene sa prioritetima za finansiranje navedenim u Smjernicama za aplikante. Minimalan iznos granta u okviru javnog poziva je 10.000 EUR (19.558,30 KM), dok maksimalna dodjela ne može biti veća od 48.000 EUR (93.879,84). Zahtijevano minimalno učešće aplikanta je 40% ukupnih prihvatljivih troškova projekta.
21	Naše pitanje se odnosilo da li aplikanti mogu aplicirati za sredstva koja se odnose na kupovinu opreme? Ili je javni poziv samo za kupovinu softvera, certifikaciju.	Grant sredstva se mogu koristiti i za finansiranje opreme, poštujući ograničenja navedena u Smjernicama za aplikante.

22	U Smjernicama stoji da potencijalni aplikant mora "imati smanjenje prometa u 2020. godini s jasnim trendom rasta prethodnih godina (u zapošljavanju, prometu, izvozu)". Ukoliko ovo nije slučaj i preduzeće je imalo rast u 2020. godini da li se ovako preduzeće odmah eliminiše u procesu evaluacije (administrativna provjera) ili se samo sankcioniše sa manjim brojem bodova u toku evaluacije?	Navedeni kriterij je eliminatoran, te se preduzeća koja ga ne zadovoljavaju ne mogu smatrati prihvatljivim aplikantima.
23	Oba poziva u okviru projekta EU4BusinessRecovery (za metalsku i drvenu industriju) smo prosljedili našim članicama i od nekoliko njih koji imaju broj radnika između 250 – 400 nas je upitalo da li imaju pravo učestvovanja na ovim pozivima shodno ukupnom broju zaposlenih radnika koji imaju?	Sve informacije vezane za SME status kompanija potencijalni aplikanti mogu pronaći u Vodiču za korisnike o definiciji malih i srednjih preduzeća, objavljenom od strane EU komisije, koji dostavljamo u prilogu. U suštini, preduzeća koja premaše prag broja zaposlenika (250), uzimajući u obzir podatke i za partnerska ili povezana preduzeća tokom dva uzastopna računovodstvena perioda, ne mogu imati status MMSP.
24	Naime, naša glavna šifra djelatnosti je 46.74 - Trgovina metalne robe. Međutim, unutar Rješenja imamo neke šifre koje se navode u projektu. Molimo Vas za odgovor da li imamo pravo učešća u navedenom projektu ?	Kako biste bili prihvatljiv aplikant, Vaša primarna djelatnost mora odgovarati jednom od prihvatljivih statističkih kodova navedenih u Smjernicama za aplikante. Ukoliko kompanije nije registrovana pod odgovarajućim kodom, a u protekle 3 godine su njene primarne poslovne aktivnosti odgovarale jednom od navedenih kodova, kompanija je u obavezi dostaviti adekvatne dokaze kako bi mogla biti uzeta u razmatranje.
25	Prema projektnoj proceduri u obavezi smo da Vam se obratimo i pitamo da li možemo aplicirati iako smo imali pomoć od strane države u posljednje 3 godine u iznosu od 98.296,95 KM.	Kriterij De Minimis pomoći, naveden u Smjernicama za aplikante, predstavlja državnu pomoć koja se dodjeljuje jednom pravnom subjektu i koja iznosi najviše 200.000 EUR u periodu od tri fiskalne godine. Ukoliko iznos državne pomoći u periodu od tri fiskalne godine ne iznosi više od navedenog iznosa, nema prepreka za apliciranje ukoliko ispunjavate i preostale uvjete iz javnog poziva.
26	Kompanija je stara nešto više od godinu i po dana. Nas zanima možemo li učestvovati u javnom pozivu za dostavljanja prijedlog projekata za ublažavanje utjecaja krize COVID 19, jer ne posjedujemo godišnje izvještaje za 2018., 2019. godinu, već imamo samo izvještaj za 2020 godinu.	U skladu sa Smjernicama za aplikante, kako bi bile prihvatljive za učešće, kompanije moraju biti registrovane najkasnije do 31.12.2018. godine. Navedeni kriterij je eliminatoran, te ukoliko isti nije ispunjen, aplikacija ne može biti uzeta u razmatranje.
27	U 2020. godini ostvarili smo povećanje prometa u odnosu na 2019. godinu, zahvaljujući činjenici da smo u 2019. godini potpisali ugovore, koje smo realizirali tek 2020. godine. Sada, 2021. godine, značajno smo smanjili promet u odnosu na 2020. zbog činjenice da je korona virus imao najveći utjecaj 2020. Zanima nas možemo li se kao kompanija prijaviti na javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava zbog činjenice da je utjecaj korona virusa 2020. ostavio najviše posljedica na naše poslovanje?	Kriterij koji se odnosi na pad prometa u 2020. godini je eliminatoran te da bismo se zadržali objektivan pristup, isti mora biti primijenjen na sve potencijalne aplikante. Stoga, ukoliko efekti krize nisu iskazani u finansijskim izvještajima za 2020. godinu, aplikacija ne može biti uzeta u razmatranje

28	<p>Da li mogu aplicirati preduzeća koja imaju u šifri djelatnosti 16.10 i rade lijepljenje masivnih ploča? Ili se poziv odnosi isključivo na 16.29 i proizvodnju namještaja?</p>	<p>Kako bi bili prihvatljivi, aplikanti moraju obavljati djelatnosti koje su navedene pod statističkim kodovima navedenim u Smjernicama za aplikante. Aplikanti koje se bave djelatnostima koje nisu navedene kao prihvatljive neće biti uzeti u razmatranje za dodjelu grant sredstava.</p>
29	<p>Molim Vas za informaciju vezano za nabavku opreme koja bi bila u sklopu projekta za koji ćemo aplicirati. Da li datum predračuna, odnosno računa za opremu može biti nakon objave Vašeg Javnog poziva 30.08.2021. (kao što je u slučaju većine Javnih poziva koje raspisuju Javni organi) i plaćanje za isti račun nakon objave Javni poziva ili se mora čekati potpisivanje Ugovora u slučaju odobrenja samog Projekta.</p>	<p>Sve aktivnosti koje je potrebno provesti u svrhu implementacije projekta moraju biti inicirane tek nakon potpisivanja grant ugovora, u suprotnom takvi troškovi ne mogu biti smatrani prihvatljivim troškovima.</p>
30	<p>Možete li pojasniti da li se pad prometa mora očitovati u jednoj ili sve tri navedene kategorije: zapošljavanju, prometu, izvozu, (pri tome da li se pod promet misli na prihod?). Moraju li navedeni pokazatelji biti jedini pokazatelji pada prometa ili se mogu koristiti i drugi? Koji su dokazi relevantni za gore navedeno? Shvatili smo da u prethodne dvije godine (2018,2019) ovi pokazatelji trebaju imati trend rasta, onda u 2020. god. pada zbog COVID-a?</p>	<p>Kako bi aplikanti bili prihvatljivi, prije svega moraju ostvariti pad prometa u 2020. godini. Preostali kriteriji kao što su zapošljavanje i izvoz će također biti posmatrani prilikom evaluacije, ali je kriterij koji se odnosi na pad prometa eliminatoran. Navedeni podaci će biti preuzimani iz finansijskih izvještaja dostavljenih od strane aplikanata. Vaše razumijevanje da potencijalni aplikanti moraju ostvarivati rast u 2018. i 2019. po osnovu navedenih kriterija, te potom prikazati pad u 2020. uslijed efekata pandemije je ispravno.</p>
31	<p>Da li preduzeća koje ima sljedeće pokazatelje prometa može aplicirati na poziv.</p> <p>Prihod: 2018. 928.760 2019. 843.847 2020. 891.006 Izvoz: 2018. 40.126 2019. 92.466 2020. 45.063 Zapošljavanje: 2018. 7 2019. 8 2020. 9</p> <p>Porast prihoda u 2020.godine je rezultata prodaje stalnih sredstva preduzeća u vrijednosti od 59.427 KM što se može vidjeti u bilanci uspjeha, a ne od prodaje učinaka.</p>	<p>Molimo Vas da uzmete u obzir da nismo u mogućnosti dati konkretne informacije o prihvatljivosti kompanija bez uvida u relevantnu dokumentaciju.</p> <p>Važno je da se vodite smjernicama navedenim u Vodiču za korisnike o definiciji malih i srednjih preduzeća, koji dostavljamo u prilogu, te u podatke za kompaniju koja aplicira na javni poziv uvrstite i podatke za eventualna povezana ili partnerska preduzeća, čija je definicija jasno navedena u Vodiču, uz nekoliko praktičnih primjera koji Vam pomažu da odredite i status vlastite kompanije. Kategorijom mikro, malih i srednjih preduzeća (MSP) obuhvataju se preduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i čiji godišnji promet ne premašuje 50 miliona eura i/ili čija ukupni godišnji bilans stanja ne premašuje 43 miliona eura.</p>
32	<p>U slučaju da projekt bude odobren za finansiranje, da li se trošak administrativno-tehničke asistencije aplikantu npr. pomoć u pripremi izvještaja, pomoć u pripremi nabavki i sl. može smatrati kao prihvatljiv trošak projekta?</p>	<p>Troškovi asistencije prilikom izrade izvještaja ne mogu biti prihvatljivi troškovi, obzirom da će GIZ, kao ugovorni organ, obezbijediti dovoljnu podršku aplikantima.</p>
33	<p>Koje parametre koristite prilikom određivanja veličine preduzeća za projekt EU4BusinessRecovery za izvozno-orijentisane sektore?</p>	<p>Definicija MMSP koja se koristi u okviru projekta je sljedeća: Kategorijom mikro, malih i srednjih preduzeća (MSP) obuhvataju se preduzeća koja imaju manje</p>

		od 250 zaposlenih i čiji godišnji promet ne premašuje 50 miliona eura i/ili čija ukupni godišnji bilans stanja ne premašuje 43 miliona eura.
34	Molim Vas za pojašnjenje smanjenje prometa u 2020 godini kod prihvatljivosti aplikacija. Da li to znači da, ukoliko smo imali povećanje prometa u 2020. godini u odnosu na 2019., nismo u mogućnosti aplicirati za projekt?	Vaše razumijevanje je ispravno. Kako bi bili prihvatljivi, aplikanti moraju ostvariti pad prometa u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu. Navedeni kriterij je eliminatoran.
35	Zanima me da li bi projekt bio prihvatljiv ukoliko bi se on odnosio na kompaniju iz drvne industrije, a da cilj projekta bude uvođenje HR (ljudski resursi) sektora, HR procedura i digitalizacija procesa selekcije i testiranja zaposlenih?	Svi predloženi projekti moraju biti u skladu s prioritetima za finansiranje navedenim u Smjernicama za aplikante, tj. Reorganizacijom lanca nabavke i inovacije proizvoda i Diverzifikacijom baze klijenata putem pristupa novim tržištima.
36	Da li bih bio prihvaćen projekt ukoliko bismo promijenili šifru do dana podnošenja zahtjeva u šifru 16.22?	Kako bi kompanija bila prihvatljiv podnosilac prijave, potrebno je da je od 31.12.2018. godine do danas obavljala neku od aktivnosti koje su navedene pod prihvatljivim statističkim kodovima u Smjernicama za aplikante, tako da naknadne izmjene statističkih kodova nisu prihvatljive.
37	Kao firma koja je 100% izvozno orijentisana te uspješno započela proizvodni proces, zanima me da li imamo pravo učestvovati na projektu EU4BusinessRecovery. Naime, u fazi smo pokretanja i drugog proizvodnog procesa, implementacije ERP sistema, otvaranja novih radnih mjesta itd.	Ukoliko kompanija ispunjava sve kriterije prihvatljivosti navedene u Smjernicama za aplikante, ista može učestvovati u javnom pozivu. Važno je da projekt koji prijavljujete ispred kompanije bude pripremljen u skladu s prioritetima za finansiranje koji su navedeni u Smjernicama.
38	Jedan od uslova za učešće na projektu jeste da firma ima smanjenje prometa u 2020. godini s jasnim trendom rasta prethodnih godina (u zapošljavanju, prometu i izvozu). Obzirom da su kod ove firme različite oscilacije u pitanju, da li je odgovarajući kandidat za prijavu na poziv: 2018.: izvoz 888.776,43 ; promet 1.572.177,40 ; br. radnika 22 2019.: izvoz 2.148.039,81 ; promet 3.003.424,83 ; br. radnika 32 2020.: izvoz 1.762.019,34 ; promet 2.536.054,24 ; br. radnika 40	Prije svega, zamolili bismo Vas da imate u vidu da nismo u mogućnosti dati procjenu o prihvatljivosti bez uvida u relevantnu dokumentaciju. S tim u vezi, primarni kriterij za učešće u javnom pozivu jeste da je kompanija ostvarila pad prometa u 2020. godini, te je navedeni kriterij eliminatoran. Pored toga, kao kriterij je navedena i činjenica da je navedena kompanija u ranijim periodima ostvarivala rast (u segmentima prometa, izvoza i zapošljavanja). Pretpostavka je da se Vaš upit odnosi na činjenicu da je navedena kompanija ostvarila rast zaposlenih u 2020. godini, uz pad prometa. Ukoliko postoji validan razlog za navedeni rast, isti možete navesti u jednoj od sekcija u okviru Vaše aplikacije, kako bi evaluatori mogli uzeti pojašnjenje u obzir prilikom ocjene aplikacije.
39	Da li ispunjavanje prijave za projekt možemo izvršiti na bosanskom jeziku ?	Prijavu možete popuniti ili na lokalnom jeziku ili na engleskom jeziku, važno je samo da ne kombinujete jezike prilikom popunjavanja aplikacije.
40	Zanima me da li se preduzeće može prijaviti na natječaj, iako prema KD BiH 2010 glavna djelatnost nije uvrštena u spisak kvalificiranih djelatnosti koje su sadržane u ovom natječaju. Naime, naša glavna djelatnost prema KD BiH 2010 jeste Nespecijalizirana trgovina na veliko pod šifrom 46.90 iako je 90% obavljenih poslova u poslovnim	Kako bi aplikanti bili prihvatljivi, njihova primarna djelatnost kojom su se bavili najkasnije od 31.12.2018. godine do danas mora odgovarati jednom od statističkih kodova navedenim u Smjernicama za aplikante. Ukoliko u sistem možete uploadovati relevantne dokaze koji bi, prilikom evaluacije, mogli potvrditi činjenicu da se navedena

	jedinicama preduzeća vezano za proizvodnju, preradu i distribuciju drveta (16.29).	kompanija primarno bavila jednom od aktivnosti navedenim u Smjernicama, Vaša prijava bi mogla biti uzeta u obzir.
41	U projektnoj dokumentaciji pod tačkom 2.1.1. Prihvatljivost aplikanta navodi se da aplikanti moraju imati smanjenje prometa u 2020. godini s jasnim trendom rasta prethodnih godina (u zapošljavanju, prometu, izvozu). Naše preduzeće je ostvarilo veće prihode u odnosu na protekle godine sa jedne strane, ali sa druge strane smo bili primorani kreditno se zadužiti u iznosu od 1.120.000 KM kako bismo održali likvidnost te krenuti u proizvodnju peleta i nabavke CNC mašine radi očuvanja kupaca i likvidnosti. Naša primarna prerada je bilježila veliki pad prodaje, te smo s tim investicijama spriječili pad prihoda i otpuštanje radnika, a prihodi su nam u manjem obimu povećali nego što smo plasirali kreditnih sredstava.	Prilikom evaluacije, u obavezi smo voditi se pravilima navedenim u Smjernicama za aplikante. S tim u vezi, iz finansijskih izvještaja mora biti jasno da je kompanija u periodu 2020. godine ostvarila pad prometa kako bi bila prihvatljiva za učešće u javnom pozivu.
42	Ako je firma registrovana 5.3.2020., na početku pandemije, da li ispunjava uslove za apliciranje?	Kako bi bili prihvatljivi za apliciranje, aplikanti moraju biti registrovani u Bosni i Hercegovini najkasnije do 31.12.2018. godine.
43	Prisustvovali smo danas sesiji povodom javnog poziva u metalnoj, mašinskoj i drvenoj industriji i kako smo mogli primijetiti, nemamo mogućnost apliciranja na ovaj poziv jer su nam ranije već bila dodijeljena sredstva u sklopu EU4Business projekta?	Vaše razumijevanje je ispravno, kompanije koje imaju tekuće ugovore u okviru EU4Business projekta nisu prihvatljive za učešće u ovom javnom pozivu.
44	Kako se tretira softver, a kako računari? Da li spadaju u opremu ili se tretiraju drugačije? U okviru softvera, a vezano za prethodno pitanje, da li postoji razlika u tretmanu između gotovog softvera i softvera koji je potrebno isprogramirati, odnosno uraditi nadogradnju istog?	Računari spadaju pod kategoriju opreme. Što se tiče softvera, ukoliko se radi o licencama za gotove softvere, takvi troškovi se navode pod budžetskom stavkom Other costs, dok se softveri namjenski razvijeni za potrebe kompanije navode pod budžetskom stavkom Equipment.
45	Vezano za popunjavanje online obrasca, interesuje me kako se popunjava obrazac 3.9 Action Plan. Da li se u svako polje koje se otvori klikom na ikonicu "Add" prvo napiše "Month 1", "Month 2", itd. pa se onda navedu aktivnosti?	Potrebno je prvo unijeti naziv aktivnosti klikom na opciju Add, nakon toga u odgovarajućem polju označite u kojim periodima će navedena aktivnost biti sprovedena, te potom dodate relevantne informacije o aktivnostima u sekciji Clarification.
46	Mi smo firma koja je registrovana u aprilu 2019.godine i bavimo se modularnom gradnjom, odnosno čeličnim konstrukcijama. Zanima nas da li imamo pravo apliciranja na ovom javnom pozivu s obzirom da nemamo finansijske pokazatelje za 2018.godinu kako je navedeno u pozivu?	Kako bi bile prihvatljive za učešće na javnom pozivu, kompanije moraju biti registrovane najkasnije do 31.12.2018. godine. Navedeni kriterij je eliminatoran.
47	Jasno mi je da svaki projekt mora sadržavati komponente i savjetodavnih usluga i podrške za implementaciju kako bi bio izabran za finansiranje, ali mi nije najjasnije da li trebam izabrati samo jedno područje koje je najpotrebnije nama (npr. samo Process optimisation within the supply chain) ili iz svakog područja ono sto bi koristilo kompaniji kao aplikantu.	Potrebno se odlučiti za samo jedan od ponuđenih prioriteta za finansiranje i u skladu s istim pripremiti prijedlog projekta.

48	Preduzeće je svrstano u šifru djelatnosti 16.23. U Smjernicama su naznačene samo djelatnosti 16.22 i 16.29, te nas zanima da li je moguće aplicirati sa 16.23 ili je učešće ograničeno samo na kodove 16.22 i 16.29?	Za učešće u javnom pozivu su prihvatljive isključivo kompanije koje obavljaju djelatnosti pod statističkim kodovima navedenim u Smjernicama za aplikante.
49	Da li se iznos PDV-a može smatrati kao vlastito učešće – tj. sufinansiranje od strane MSP podnosioca?	Troškovi PDV-a su neprihvatljivi troškovi, te kao takvi ne mogu biti posmatrani kao sufinansiranje od strane aplikanta.
50	Da li primarna djelatnost MSP koji se prijavljuje mora biti jedna od šifri navedenih u Javnom pozivu.	Kako bi bilo prihvatljivi, aplikanti zaista moraju obavljati jednu od djelatnosti iz statističkih kodova navedenih u Smjernicama. Prihvatljivo je i da su kompanije registrovane pod drugačijim kodom iz sektora, ali im primarna djelatnost mora biti navedena u Smjernicama, te prilikom apliciranja moraju uploadovati relevantnu dokumentaciju kojom dokazuju da su se bavili navedenom djelatnošću u posmatranom periodu.
51	Koliko preduzeće može biti staro tj. da li možemo aplicirati na javni poziv ako je registrovano 2009. godine? Pored toga, da li može učestvovati ukoliko je registrovano 2019. godine?	U skladu sa Smjernicama, kako bi bilo prihvatljivo, potrebno je da je preduzeće registrovano najkasnije do 31.12.2018. godine. Preduzeća registrovana nakon ovog datuma nisu prihvatljiva za učešće.
52	Prilikom apliciranja, da li je potrebno odmah unijeti dokumente, te ukoliko jeste, koje?	Prilikom apliciranja, potrebno je dostaviti samo finansijske izvještaje za 2018., 2019. i 2020. godinu.
53	Da li je potrebno dostaviti kompletan set finansijskih izvještaja ili samo bilanse uspjeha i bilans stanja?	Dovoljno je da dostavite bilanse stanja i uspjeha za navedene periode.
54	Koje parametre koristite prilikom određivanja veličine preduzeća za EU4BusinessRecovery projekt za izvozno-orientisane sektore?	Definicija MMSP koja se koristi u okviru projekta je sljedeća: Kategorijom mikro, malih i srednjih preduzeća (MSP) obuhvataju se preduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i čiji godišnji promet ne premašuje 50 miliona eura i/ili čija ukupni godišnji bilans stanja ne premašuje 43 miliona eura.
55	Koju dokumentaciju je potrebno dostaviti uz projekt, da li su to dokumenti vezani za nabavku u projektu ili dokumenti o poslovanju firme ili obje vrste dokumentacije? Da li projekt pripremamo na engleskom jeziku ili bosanskom?	Dokumentacija koju u ovom trenutku uploadujete putem sistema su finansijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu. Aplikaciju popunjavate ili na lokalnom jeziku ili na engleskom jeziku.
56	Sjedište našeg pravnog lica je u BiH, a naše povezano pravno lice ima sjedište u Austriji. U poglavlju 2.1.1. Prihvatljivost aplikanta, navodi se kako je potrebno da aplikanti moraju uvrstiti i podatke iz povezanih društava u izračune koji se odnose na broj osoblja, promet i bilans stanja. Vrijedi li to i u našem slučaju, s obzirom kako naše pravno lice u koje ima sjedište u BiH nema vlasništvo/kapital/pravo glasa u našem povezanom društvu čije je sjedište u Austriji?	U slučaju da Vaše preduzeće ima udjele u drugim preduzećima i obratno, u izračun podataka je potrebno uključiti i podatke koji se odnose na to partnersko/povezano lice, bez obzira na sjedište povezanog društva. Detaljne informacije možete pronaći u Vodiču, koji dostavljamo u prilogu ovog emaila. U ovom slučaju su za Vas posebno relevantna poglavlja koja se odnose na partnerska, odnosno povezana preduzeća.
57	Možete li navesti koje su to aktivnosti (savjetodavne usluge i podrške za implementaciju) koje prema ovom Pozivu mogu biti finansirane, a odnose se na inovacije proizvoda, odnosno	Aplikanti imaju slobodu predložiti aktivnosti koje odgovaraju ponuđenim prioritetima za finansiranje, a nisu navedene u Smjernicama. S tim u vezi, potrebno je da pripremite projektni prijedlog koji će

	<p>realizaciju novog proizvoda, s obzirom kako je u Pozivu posebno naglašeno da svaki projektni prijedlog mora sadržavati komponente i savjetodavnih usluga i podrške za implementaciju kako bi bio prihvatljiv za finansiranje?</p>	<p>sadržavati komponentu savjetodavnih usluga i implementacijskih aktivnosti kako biste bili prihvatljivi za finansiranje.</p>
58	<p>U poglavlju 2.1.3. Prihvatljivost troškova, kao jedan od prihvatljivih troškova spominje se i trošak kupovine nove opreme, mašina i softvera koji su posebno nabavljeni za realizaciju Projekta. Mogu li oprema i mašine koje se planiraju nabaviti biti rabljene?</p>	<p>Korištena oprema nije prihvatljiv trošak u okviru ovog javnog poziva.</p>
59	<p>Da li možemo predložiti ovakvu podjelu:</p> <p>EU4Business: 90.000,00KM Naše učešće: 90.000,00KM</p> <p>(50%, dakle više od min. 40% po javnom pozivu)</p> <p>Interpretacija gore navedene podjele je sljedeća:</p> <p>EU4Business: 50% cijena opreme (75.000,00KM), plus 15.000,00KM troškovi konsultanta. Naše učešće : 50% cijena opreme (75.000,00KM), plus 15.000,00KM troškovi konsultanta.</p> <p>Dakle, želimo saznati da li smo dobro interpretirali oblike i proporcije udjela troškova opreme.</p>	<p>Bez obzira na iznos sufinansiranja, troškovi opreme ne mogu prelaziti 50% vrijednosti projekta, stoga je podjela koju ste naveli u mailu ispod neprihvatljiva. Molimo Vas da pripremite Vaš projektni prijedlog u skladu s navedenim ograničenjem kako biste bili prihvatljivi za finansiranje.</p>
60	<p>Da li se ovim pozivom sufinansiraju troškovi transporta mašine?</p>	<p>Troškovi transporta opreme su prihvatljivi troškovi.</p>
61	<p>Da li je opravdano refundiranje troškova nabavke mašine u iznosu od 50% ako je njena nabavka ugovorena tokom trajanja ovog poziva?</p>	<p>Svi troškovi nastali prije potpisivanja ugovora o finansiranju su neprihvatljivi. Molimo Vas da obratite pažnju na činjenicu da je očekivano ugovaranje u okviru projekta planirano za decembar 2021. godine.</p>
62	<p>U kojem obliku, odnosno na koji način treba biti sastavljen prijedlog projekta? Koje sve informacije treba sadržavati, koliko opširan treba biti ?</p>	<p>Projektni prijedlog dostavljate online, putem Aplikacijskog portala. Nakon registracije, bit ćete u prilici pristupiti aplikacijskoj formi. Sva polja koja se odnose na prijedlog projekta su data sa jasnim objašnjenjima, kao i ograničenjem unosa karaktera. Potrebno je popuniti sva polja kako bi Vaša aplikacija bila adekvatno evaluirana. Pored online aplikacijske forme nije potrebno dostavljati dodatna pojašnjenja projektnog prijedloga.</p>
63	<p>S obzirom da u smjernicama stoji da se ovaj Poziv odnosi na mjere usmjerene na reorganizaciju/lokalizaciju lanca nabavke i inovacije proizvoda i pristup novim tržištima, nije nam jasno šta to konkretno obuhvata? Na primjer, ako društvo želi unaprijediti svoje poslovanje u vidu ulaganja u nove softvere za projektiranje/ crtanje metalnih konstrukcija i obučiti svoje zaposlenike za korištenje</p>	<p>U samim Smjernicama za aplikante su dati prijedlozi aktivnosti koje se odnose na savjetodavne i implementacijske aktivnosti koje služe aplikantima kao vodič. Vi također možete predložiti i vlastite aktivnosti, ali se moraju odnositi na jedan od prioriteta za finansiranje. Pored toga, molimo Vas da uzmete u obzir činjenicu da, kako bi bio osiguran jednak tretman svih aplikantata, Ugovorni organ ne može dati prethodno mišljenje o prihvatljivosti</p>

	istih, ulazi li to u aktivnosti za koje bi se moglo tražiti sufinanciranje u okviru ovog projekta?	prijave, predloženog projekta ili konkretnih aktivnosti.
64	S obzirom da je uvjet da Aplikant provede određene mjere sigurnosti i zaštite na radu koje se odnose na COVID-19, možete li pojasniti o kakvim se mjerama radi?	Ugovorni organ će angažovati eksperte koji će, prije potpisivanja ugovora, izvršiti provjeru COVID-19 mjera zaštite na radu, implementiranih od strane potencijalnih korisnika sredstava. Nakon provjere, eksperti će dati preporuke za poboljšanje mjera, koje će se, u najvećoj mjeri, odnositi na protokole koje zaposleni i menadžment trebaju usvojiti i poštovati.
65	Na koji način iskazati potrebu za sufinansiranjem za određeni projekt (npr. prilažu li se zahtjevu predračuni i sl.?)	Potrebu za sufinansiranjem nije potrebno dokazivati pratećom dokumentacijom
66	Kompanija se bavi proizvodnjom kuhinjskog i ostalog namještaja od drveta. Htjeli bismo aplicirati na ovaj javni poziv za pomoć drvnoj industriji, te nas zanima da li možemo aplicirati za CNC mašinu za rezbarenje drveta?	Kako biste aplicirali na Javni poziv, potrebno je da se Vaš projekt odnosi na jedan od sljedećih prioriteta za finansiranje: 1. Reorganizaciju lanca nabavke i inovacije proizvoda; 2. Diverzifikaciju baze klijenata putem pristupa novim tržištima. S tim u vezi, Vaš projekt mora uključivati savjetodavne usluge, kao i implementacijske aktivnosti. U okviru javnog poziva, između ostalog, potrebno se voditi i ograničenjem da je maksimalan iznos koji može biti potrošen na kupovinu opreme, mašina i softvera 50% prihvatljivih troškova projekta. Zamolili bismo Vas da preuzmete Smjernice za aplikante koristeći sljedeći link: https://eu4business.core-enigma.com/ . U navedenim Smjernicama se nalaze sve relevantne informacije koje su Vam potrebne za apliciranje na javni poziv.
67	Možete li navesti aktivnosti (savjetodavne usluge i implementacijske aktivnosti) koje mogu biti finansiranje u okviru ovog javnog poziva, a odnose se na inovaciju proizvoda (uvođenje novih proizvoda), obzirom na to da poziv ističe da svaki projektni prijedlog mora uključivati i savjetodavne usluge i komponentu aktivnosti za implementaciju kako bi bio prihvatljiv za finansiranje	Aplikanti mogu samostalno predložiti aktivnosti koje se odnose na odabrani prioritet za finansiranje i za savjetodavnu i za implementacijsku komponentu, u skladu sa potrebama Aplikanta.
68	Molimo vas za objašnjenje šta se podrazumijeva pod savjetodavnim uslugama? Da li Aplikanti trebaju imati pripremljene analize prilikom apliciranja?	Od Aplikanta se ne očekuje provođenje bilo kakvih analiza ili angažman stručnjake prije podnošenja apliciranja na poziv. Savjetodavne usluge se odnose na angažman stručnjaka u svrhe analize i definisanje preporuka za unaprjeđenje poslovanja u skladu sa odabranim prioritetom za finansiranje.
69	Molimo za pojašnjenje da li troškovi polovnih mašina i opreme mogu biti prihvatljivi troškovi finansirani iz grant sredstava ili su prihvatljive samo nove mašine i oprema?	Polovne mašine i oprema nisu prihvatljivi troškovi u skladu s ovim javnim pozivom. Stoga sva oprema i mašine nabavljene za potrebe implementacije projekta moraju biti nove.

70	<p>Obraćam vam se s upitom o savjetodavnim/konsultantskim uslugama za npr. angažman eksperta za analizu tržišta za prodaju, izvoz, marketing proizvoda na domaćem i ino tržištu. Da li je potrebno da već kontaktiranog eksperta dodamo unutar TOR-a kako bi ga i GIZ mogao kontaktirati ukoliko budu neophodne dodatne provjere ili objašnjenja savjetodavnih usluga?</p>	<p>U ovom trenutku nije potrebno navoditi niti dostavljati bilo kakve dodatne informacije vezane za savjetodavne usluge. Dovoljno je da popunite aplikacijsku formu i budžet, te da objasnite o kakvim vrstama usluga je riječ te koji su očekivani rezultati od navedenog angažmana.</p>
71	<p>Upit se odnosi na sekciju 3. Project - 3.8. Indicators tj na šta se odnose indikatori, da li na način funkcionisanja prije ostvarivanja nepovratnih sredstava ili nakon? Šta predstavlja sekcija Target?</p>	<p>Indikatori se odnose na očekivane rezultate koji će biti postignuti kroz implementaciju projekta. Target se odnosi na vrijednost za koju se očekuje da će biti ostvarena, odnosno postotak promjene. Npr. ukoliko će kroz implementaciju projekta, kompanija osigurati zadržavanje radnih mjesta na kojima su angažovane žene (The Applicant retains jobs held by women), pored navedenog indikatora označite polje Yes, te navedete broj radnih mjesta na kojima su zaposlene žene, a koji će biti zadržani kroz implementaciju Vašeg projekta. Pored toga, u sekciju Clarification navedete i kratko objašnjenje za navedeni indikator.</p>